

JAN HRON - ČESKÁ VIZE

(*1981) archivář Knihovny Václava Havla, Praha

zveřejněno v Kavárně iDNES.cz ve čtvrtek 24. září 2009

Formulovat vize je naivní, zvláště v Česku, kde se vize neberou vážně. Dlouho se ví, že bychom měli podporovat vzdělání, bojovat proti korupci, odpolitizovat mediální rady atd. atd. Přesto všechny podobné iniciativy nakonec politici zametou pod stůl, když je přímo nezadí.

Navzdory tomu vizi formulovat musíme. Bez ní se každá země dřív nebo později zhroutí do sebe, začne se motat v kruhu svých problémů a pseudoprotlémů. Právě to nás postihlo po roce 2004, kdy jsme naplnili jednu velkou vizi – vstoupili jsme do EU – a nenahradili ji žádnou další. Od té doby ztrácíme pro svět jakoukoli přitažlivost, stáváme se bezvýznamnou, jen občas nepřijemně prudivou zemičkou.

Je tedy jasné, že česká vize nemůže být jenom česká – nemůže vycházet z jakýchsi „českých zájmů“. Jednak nikdo z Čechů ani neví, co to české zájmy vlastně jsou. Hlavně však proto, že to ve světě nikoho nezajímá. **Až když se začneme výrazným způsobem podílet na tom, co se týká nejenom nás, ale i světa za našimi hranicemi, můžeme si vydobýt nějaký respekt – před světem i před sebou samými.** Teprve takové Česko bude za něco stát, teprve na takové Česko bude proč být hrdý.

A přitom je takových vizí – či lépe – takových výzev ve světě víc než dost. Je zarážející, proč jsme se jich už dávno nechopili. Mohli bychom být často jedni z prvních, ne-li úplně první.

Proč už dávno nejdeme příkladem v tom, jak se lze uskrovnit, abychom nežili na úkor světového klimatu? Proč už dávno neinvestujeme do výzkumu a technologií spojených se „zelenou energií“? Proč už dávno nehledáme nový obsah a smysl pro Evropskou unii, která stále zřetelněji přešlapuje na místě a neví co se sebou v budoucnosti? Proč jsme už dávno nezpracovali svou totalitní zkušenost, abychom mohli věrohodně upozorňovat na nedodržování lidských práv v nedemokratických zemích?

Stačí se podívat na naši současnou politickou realitu a odpovědi jsou jasné. Ano, bude trvat ještě hodně dlouho, než si vůbec připustíme, že existují mnohem důležitější problémy než ty naše – ryze české.

Jenom aby pak nebylo pozdě...

*ČESKÁ VIZE = deset nejdůležitějších hodnot, na kterých by měla stát budoucnost naší společnosti
KRÁTKÁ (cca 40 řádků, 1 strana A4) ESEJ (sloupek, črta, úvaha, reflexe, komentář, dialog, výzva,
poselství, zpráva, dopis, návod, kuchařka, seznam, grafika...) formulovaná pro závěrečný díl ročního
cyklu diskusí KABINET HAVEL – Úsvit v Čechách, který se uskuteční 19. listopadu 2009 v Brně.*